

The Lonely Coyote – guitar tales

Marc van Vugt

'Op 'The Lonely Coyote' vertelt elke gitaar een verhaal. Het gefluister van een zacht gedicht in je oor, de schreeuw van een innig drama, en in elk daarvan spreekt de gitaar van Marc van Vugt met zijn eigen stem. Akoestische gitaarmuziek in de traditie van Bill Connors, Ralph Towner, Pat Metheny en Egberto Gismonti.

Dit zijn de verhalen van mijn gitaren: In deze korte beschrijvingen zal ik het verhaal achter elke compositie vertellen. Bij een aantal van deze verhalen is er ook een beknopte beschrijving van mijn kijk als componist op deze muziek. Zeker geen complete analyse, maar een beetje een blik in mijn muzikale wereld.

01 Bengggg!

Prepared hakkebord

Guild F512 1978 twaalf-snarige gitaar

Toen ik een jaar of 17 was, was de enige gitaar die ik had een 12-snarige gitaar gebouwd door de grote gitaarbouwer Yaroslav Mach. Hij verkocht me die gitaar voor bijna niets, ter vervanging van een Suzuki-gitaar met een getordeerde hals die niet te herstellen was. Ik besepte pas later hoe bijzonder het was dat hij me op deze manier hielp. De gitaar raakte beschadigd toen hij te koop werd opgehangen in een winkel en als vervanging kreeg ik een andere gitaar. Ik behield nog steeds de liefde voor een 12-snarige gitaar omdat ik een geweldige Leo Kottke en Ralph Towner-fan was. In 2017 kreeg ik de kans om deze zeventiger jaren Guild F512 te kopen. Dit is dé ultieme 12-snarige gitaar. Ik kreeg de kans om deze gitaar te kopen van een zeer vriendelijke collega wiens vriendin hem vertelde om de gitaar aan mij te verkopen 'omdat ik hem zoveel beter zou bespelen dan hij dat zelf zou doen en iedereen die er veel meer voor zou hebben betaald'. En dat deed hij. Wauw! Hoe bijzonder is het dat hij dat heeft gedaan. Dit stuk is ter ere van al mijn 12-snarige gitaarhelden en voor de man die me die gitaar heeft verkocht.

Ik hou van het geluid van snaarinstrumenten en gebruik al heel lang citerachtige instrumenten om een extra sfeer in mijn muziek te creëren. Mr. Cogito op ons album 'President for life' heeft bijvoorbeeld een intro dat zo is gemaakt. In Bengggg geeft de geprepareerde hakkebord/cither een bijna-willekeurige modale sfeer die in de loop van het stuk verandert in het instrument dat de melodie speelt, maar door zijn karakter klinkt het nog steeds als een begeleiding van de gitaar. De twaalf-snarige gitaar leent zich heel goed voor een ritmische begeleiding en zo kennen de meeste mensen dit type gitaar.

Ik wilde een soort road-music sfeer creëren. Het gebruik van veel open snaren en een bewegende akkoordvorm die gebruik maakt van die open snaren, geeft een enorm geluid. Dan is er een twist waarbij de F# in het D-akkoord binnenkomt en naar de C7#11 gaat. De riff daartussen heeft iets van een Indiase inslag om de overgang naar het B-deel te markeren.

Bengggg verwijst naar de explosie van geluid die gepaard gaat met dat enorme 12-snarige gitaargeluid. Heel even grijpt het al je aandacht en trekt het je de muziek in.

Er zit een enorme Pat Metheny-referentie in het geluid van die geprepareerde citer en de gitaar partij, dat zal ik niet ontkennen. Hij heeft een ongelooflijke invloed gehad op de gitaarmuziek. Dus misschien is dit mijn eerbetoon aan hem.

02 The Lonely Coyote

Lowden 2011 bariton steel string gitaar

In 2007 logeerden we in het huis van vrienden in de woestijn buiten San Diego. We waren er enkele weken om te werken aan wat mijn eerste opera 'Alice in Space' zou worden. Ik had een werkruimte in een oude zeecontainer en in mijn pauzes liep ik de velden in nabij het huis en hoorde de coyotes in de verte. Op een dag liep ik naar buiten en daar stond hij, in het veld, naar me te kijken: een eenzame coyote. Het weerspiegelde het gevoel dat ik vaak heb tijdens het componeren van muziek, wanneer het 'alleen ik en mijn muziek is'.

Ik wilde een onbestemde sfeer die het gevoel van die ene eenzame coyote in het veld weerspiegelde. Om dit gevoel te creëren heb ik een melodie geschreven die binnen en buiten de tonaliteit beweegt, maar opgaat in het akkoord wanneer dat uiteindelijk komt. Een beetje geïnspireerd door hoe Bartok speelt met melodisch materiaal dat zich rond en buiten de harmonische context beweegt in zijn compositie de Wonderbaarlijke Mandarijn. Het eerste akkoord klinkt als een Cminmaj7, maar dan hoor je ook de grote tert, waardoor het een Eminmaj7 over een C-grondtoon wordt. Het zet een zeer open harmonische context neer die zich goed leent voor de voortzetting van een melodie die rond de harmonie kronkelt in plaats van binnen de harmonie. Het volgende akkoord is een Eminmaj7 maar voorafgegaan door de Bb in de melodie. En zo voort. De ritmische figuren op het Amaj7#5 akkoord vormen een contrapunt voor de lange noten in de melodie. Het melodieuze 'binnen-buitenvlechten' van de eerste maten herhaalt zich in een variatie op F#minmaj7b6. Van daaruit ontwikkelt zich meer ritme in een variatie van het ritmische contrapunt op het GMaj#5 akkoord.

Dit stuk schreef ik ter ere van een van mijn grote inspiratiebronnen, de Braziliaanse componist Egberto Gismonti die een echte tovenaars is met melodie, ritme en harmonie.

03 Chorineke

Mariano Conde 2011 nylon-snarige gitaar

Ik heb een grote liefde voor Braziliaanse muziek en wilde een liedje schrijven voor Ineke om op de piano te spelen. Dus schreef ik een Choro voor Ineke die ik Chorineke noemde.

Net als in de traditie van choro muziek zijn de harmonieën erg jazzy en bewegen ze zich door verschillende toonsoorten heen, hoewel de melodie op zich dicht bij de beginnende toonsoort blijft. Het ritme is een beetje lastig omdat er veel syncopes zijn waardoor je de tel dreigt kwijt te raken. Ik besloot het stuk op te nemen met twee gitaren, zodat het me de vrijheid zou geven om te improviseren over dit soort akkoordschema's. Iets wat ik graag doe.

04 In my arms (I hold you)
Martin 000-21 1946 staal-snarige gitaar

Deze compositie maakt deel uit van de Ubuntu-suite die ik tussen 2005 en 2014 schreef terwijl ik worstelde met de gevolgen van slaapapneu. Ik leerde van dat jongetje in mij te houden dat me urenlang wakker hield als ik weer wakker werd met een apneu. Ik leerde hem in mijn armen te houden en te kalmeren terwijl ik over hem waakte.

05 Bali Rain
Levin 325 1960 akoestische archtop gitaar

In 2011 verbleven Ineke en ik vier weken op Bali. Toen we van plan waren om daarheen te gaan, vertelden ze ons dat we niet te vroeg moesten komen omdat het regenseizoen nog steeds aan de gang zou zijn. We zorgden ervoor dat we wat later kwamen. Toch regende het en regende het, de eerste twee weken. In mijn Lumbung (een omgebouwde rijstopslag hut) met de luiken dicht om de regen buiten te houden, was het donker en na twee weken aanhoudende regen begon ik me erg depressief te voelen. Toen schreef ik Bali Rain.

De Levin 325, die ik voor deze compositie gebruikte, is een gitaar uit het begin van de jaren '60. Ik vond deze gitaar rond 1997. Hij werd verkocht door iemand die hem ergens in een hoek bij hem thuis had staan. Hij was in een zeer slechte staat, maar toen ik hem bespeelde, wist ik dat dit een geweldige gitaar voor mij zou worden. Ik heb hem gekocht en Chris Teerlink, de gitaarbouwer die al mijn gitaarreparaties doet, heeft hem weer tot leven gebracht. Het is een archtop en dus een jazzgitaar, maar het is een akoestische jazzgitaar en heeft akoestisch een zeer compleet geluid. Hij klinkt zo goed als akoestische gitaar dat ik altijd moeite heb om hem uit te versterken, zodat ik het op het podium kan gebruiken. De Levin klinkt gewoon niet als de gemiddelde jazzgitaar, maar heeft altijd een eigen stem. Inmiddels heb ik er vrede mee en het is de eerste gitaar die ik pak als ik thuis ben. Deze gitaar is altijd in een dialoog met mij. Hij spreekt me toe en we praten.

06 Onnozele kinderen
Lowden O32 1990 staal-snarige gitaar

28 december is de dag van de onschuldige kinderen. Mijn moeder vertelde altijd het verhaal dat het op 28 december een gewoonte was in haar familie om te proberen een volwassene op te sluiten en losgeld te vragen: snoep of koekjes. Ze vertelde hoe ze haar vader in de val probeerde te lokken en hoe hij zich uiteindelijk altijd liet vangen. De liefde die ze deelde in die verhalen uit haar jeugd heeft mij altijd geraakt. De compositie is een duet voor twee gitaren. Ik speelde het twee keer op dezelfde gitaar, twee verschillende partijen met bijna hetzelfde geluid: twee leden van één familie vertellen een verhaal over hun familiegeschiedenis.

07 Prelude to Guitarlab
08 Guitarlab
Martin 000-21 1946 staal-snarige gitaar

Guitarlab schreef ik in 1990 en bewerkte het voor 3 stemmen voor de ongelooflijke zanggroep Voicelab en het stuk heette toen Voicelab. De compositie heeft altijd in mijn hoofd gezeten en ik speel het graag op gitaar. Het is een beetje een acrobatisch gitaarstuk waarbij je over het fretboard danst tijdens het spelen van de noten. De Prelude heb ik pas onlangs geschreven omdat ik vond dat het stuk meer tot zijn recht zou komen met een meer poëtische inleiding.

09 Simiane

Mariano Conde 2011 nylon-snarige gitaar

Ik ben begonnen met gitaarspelen op een nylon-snarige gitaar. Ik heb altijd een liefde gehad voor het geluid van de nylon snaren. Deze gitaar heb ik in 2019 gekocht. Ik was op zoek naar een nylon-snarige gitaar, maar één met een ander geluid dan dat van een klassieke gitaar, wat de gebruikelijke keuze is voor jazzspelers. Ik wilde ook een plectrum op die gitaar kunnen gebruiken en veel nylon-snarige gitaren lenen zich daar niet voor. Toen ik deze gitaar bespeelde in de winkel waar ik hem vond, draaide Ineke zich om en zei: 'deze klinkt goed, deze gitaar past bij jou'. Dus kocht ik hem.

Simiane la Rotonde is een prachtig dorp in de Franse Provence. In 2016 waren we daar voor een maand om nieuwe muziek te schrijven en te genieten van de omgeving. Vanuit ons huis hadden we een prachtig uitzicht op de Franse Alpen die 100 km verderop lagen. Geïnspireerd door die aanblik schreef ik Simiane.

De muziek van Simiane: Ik wilde iets schrijven dat zowel het verre uitzicht op de bergen als het perspectief op de nabije omgeving zou weerspiegelen en ik wilde met deze perspectieven in de muziek spelen. Ik wilde meerdere lagen creëren. Het stuk begint met wat klinkt als een Fmaj7/A-akkoord als een soort pedaal punt en de baslijn beweegt rond dat akkoord en creëert daarmee een steeds wisselend perspectief op het akkoord. Wanneer de melodie begint is er een A-pedaal in de bas en veranderen de akkoorden: Fmaj7/A-E13b9/A-Gm6/A en komen we terecht op Bbmaj7(#11)/D. Het tweede deel gaat door een paar toonsoorten en belandt uiteindelijk op G/A en gaat verder in een soort refrein op een G-pedaal met slechts de akkoorden A en G erbovenop. Dan is er een intermezzo op een E-pedaal met eerst een herhaalde C#m/E die naar C#mb5/E gaat. Het pedaal blijft, maar de akkoorden veranderen in een herhaalde CMaj7#5/E naar Cmaj7/E.

10 Tea

Guild F512 1978 twaalf-snarige gitaar

Tea werd oorspronkelijk opgenomen met ons Vandoorn/van Vugt trio, duo en ook met Ineke en mijzelf en Het Nederlands Kamerkoor (een 17-koppig klassiek koor). Ik heb Tea altijd op mijn baritongitaar gespeeld en wilde het dit keer opnemen op een twaalf-snarige gitaar. Ik dacht dat dat perfect bij de twaalf-snarige gitaar zou passen omdat de melodie zoveel ruimte laat voor noten om door te klinken. Het sologedeelte heeft wat toegevoegde effecten en elektronica. Ik hou ervan om het geluid van een akoestisch instrument op te rekken en het past ook goed bij de sfeer van het stuk.

11 Sunny Side Up

Martin 000-21 1946 staal-snarige gitaar

Lowden O32 1990 staal-snarige gitaar
Tacoma P1 Papoose 1998 zes-snarige alt gitaar
Guild F512 1978 twaalf-snarige gitaar
Guild B4CE 1993 akoestische basgitaar

Muziek heeft me over de hele wereld gebracht. Het is zo bijzonder hoe je bijna overal met zo'n gastvrijheid wordt verwelkomd en ontvangen. Nog specialer is het om al deze mensen en hun gebruiken te leren kennen. Ik hield altijd van de uitdrukking Sunny side up voor de wijze waarop eieren kunnen worden bereid, omdat het voor mij niet alleen weerspiegelt hoe mijn ontbijt er uit zag, maar ook hoe ik mijn dag aan de Sunny Side begin.

12 For those I love
Martin 000-21 1946 steel string guitar

Er was eens een vrouw die al vier kinderen had en toen haar vijfde kind kwam merkte ze dat één van de andere kinderen heel stil en niet meer zo vrolijk was. Ze ging bij haar kind zitten en vertelde: 'mijn hart is gemaakt van elastiek en het kan zo ver uitrekken dat het jullie er allemaal in passen. Dus maak je geen zorgen, want ik hou van jullie allemaal en er is ruimte genoeg in mijn hart'. Mijn moeder had een hart van elastiek en genetisch zou ik dat ook moeten hebben. Voor al degenen van wie ik hou, heb ik For Those I love geschreven. Ik heb het opgedragen aan mijn moeder. Het maakt deel uit van de Ubuntu-suite.

Ik was al jaren op zoek naar een oude Martin gitaar. Het is de gitaar die mijn helden van de akoestische gitaar bespeelden. Ik kocht hem bij Mandolin Brothers op Long Island tijdens één van onze tournees in Noord-Amerika in 2000. Op dat moment was het al bijna onmogelijk geworden om een oude Martin gitaar te vinden en de Martin gitaren die je tegenkwam waren van mindere kwaliteit. Toen ik in die winkel op deze gitaar speelde, draaide Ineke zich om en zei: 'dat is hem'. Het is een prachtige gitaar met een heel specifiek geluid. Hij zal niet klinken zoals jij het wilt, maar hij zal vooral klinken zoals die gitaar het zelf wil.

No Worries
Tacoma P1 Papoose 1998 zes-snarige alt gitaar

Nog een stuk dat ik schreef als onderdeel van de Ubuntu-suite: Uiteindelijk is de zoetheid van het leven, dat het leven voor je zal zorgen. Maak je geen zorgen, alles komt goed...